

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
Farmers Registration and Data Improvement in Muang District of Samut Prakan Province

กิตติพงศ์ พูลผล (Kittipong Poolphol) ¹ พรชุลี นิลวิเศษ (Pornchulee Nilvises) ²
บำเพ็ญ เขียวหวาน (Bumpen Keowan) ³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร (2) ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (3) ความคิดเห็นและความพึงพอใจ (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ประชากรในการวิจัยคือ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 664 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.07 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 156 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลของการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 55.87 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกร จำนวนสมาชิกและแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 3.64 และ 1.87 คน ตามลำดับ มีการประกอบอาชีพประมงที่ทำรายได้สูงสุดในปี 2560 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 5.47 ไร่ มีรายได้และรายจ่ายจากการทำการเกษตรเฉลี่ย 235,759.61 และ 68,064.10 บาทต่อปี ตามลำดับ ระดับการได้รับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยได้รับข้อมูลระดับมากจากเจ้าหน้าที่นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ผู้นำชุมชน และญาติพี่น้อง (2) เกษตรกรมีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับมาก (3) เกษตรกรเห็นด้วยและมีความพึงพอใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับมาก (4) เกษตรกรมีปัญหากับการดำเนินการในระดับปานกลาง และเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในระดับมากที่สุดในระดับรัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้เป็นหน้าที่ของเกษตรกรต้องมาดำเนินการทุกปี

คำสำคัญ การขึ้นทะเบียน ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จังหวัดสมุทรปราการ

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

² รองศาสตราจารย์ ดร. แผนกวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ รองศาสตราจารย์แผนกวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study (1) fundamental socio-economic circumstance of farmers (2) knowledge in data farmer's registration and improvement (3) opinion and satisfactory over the data farmer's registration and improvement (4) problem and suggestion for the data farmer's registration and improvement. Population was a number of 664. Identification of sample size, 156 persons were selected by Yamane formula and simple random sampling with error tolerance of 0.07. Tool for collecting data was structured interview form. statistics used were frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean and standard deviation. Research results: (1) More than half of the farmers were female. Their average age was 55.87 years. One-third completed primary education level. Most of them were members of agricultural institute. Their average number of family member and household agricultural labor were 3.64 and 1.87 persons respectively. The highest income earned in 2017 from other occupation was fishery. Their average farming area was 5.47 rai with ownership. Their average income and expense from agriculture were 235,749.61 baht and 68,064.10 baht/year respectively. By overall, receiving information level from various sources on registration and improvement of farmers 'data was at middle level. They received updated information at high level from agricultural extension educators, community leaders as well as their relatives. (2) Farmers acquired knowledge about operation at high level. (3) Farmers agreed with the overall operation at high level (4) Farmers' overall operation problem was at middle level. Their problem at high level was too many support documents. However, they agreed with the suggestion for overall operation at the highest level with the issue that the government should identify a policy as farmers' responsibility to take action every year. Also, it was recommended the agricultural extension officials to provide advice on relevant procedure, on site advice and suggestion including solving farmers' problem promptly and politely.

Keywords: Farmers registration, Farmer data, Samut Prakan Province

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

บทนำ

ประเทศไทย มีจำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร ตั้งแต่ ปี 2552 จนถึงปัจจุบัน ประมาณ 6.5 ล้านครัวเรือน ซึ่งเป็นการจัดการฐานข้อมูลเกษตรกรเป็นรายครัวเรือน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐตลอดจนเป็นฐานข้อมูลสำหรับตรวจสอบและให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในกรณีเกิดภัยพิบัติ สำนักงานเกษตรอำเภอแต่ละแห่งได้มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ เพื่อให้สามารถนำฐานข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในด้านต่าง ๆ สนับสนุนนโยบายของรัฐในการแก้ปัญหาและพัฒนางานภาคการเกษตรของประเทศ ตลอดจนการให้บริการฐานข้อมูลแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรที่สนใจโดยตลอดมา เนื่องจากในปัจจุบันมีความต้องการใช้ข้อมูลจากทะเบียนเกษตรกร เพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามนโยบายของภาครัฐ เช่น โครงการรับจำนำสินค้าเกษตร การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ จึงมีความจำเป็นต้องมีการข้อมูลที่มีรายละเอียดที่มากขึ้น เพื่อให้สามารถวางแผนโครงการ/กิจกรรม ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และเกิดประโยชน์สูงสุด (กรมส่งเสริมการเกษตร 2560, น.1-2)

จังหวัดสมุทรปราการ ได้เริ่มดำเนินการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร มาตั้งแต่ ปี 2552 และปรับปรุงข้อมูลต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน แต่การปรับปรุงข้อมูลแต่ละครั้งที่ผ่านมายังดำเนินการไม่ได้ครอบคลุมทุกครัวเรือนในคราวเดียวกัน เนื่องจากยังมีเกษตรกรบางรายไม่มาขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ทำให้ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่มีอยู่อาจไม่ครอบคลุมทุกครัวเรือน ไม่ครบทุกกิจกรรมการเกษตรที่ได้ดำเนินการ ทำให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลเกษตรกรไม่ครบถ้วน ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาด้านการเกษตรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จากข้อมูลดังกล่าว จึงจำเป็นต้องศึกษาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้ทราบถึงเกษตรกรมีความรู้ ความคิดเห็นและความพึงพอใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอย่างไร เพื่อใช้ผลการวิจัยในครั้งนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกระบวนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

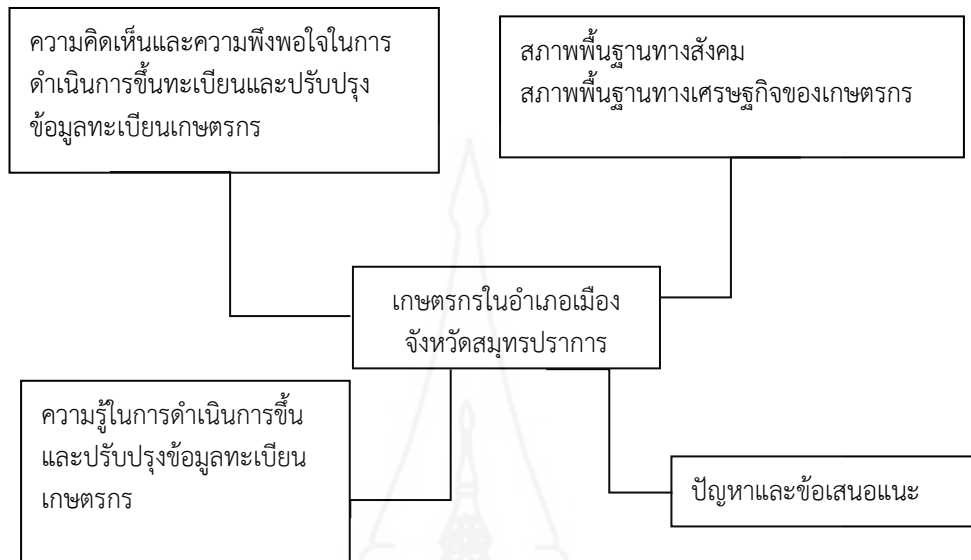
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร
2. เพื่อศึกษาความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
4. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 662 รายโดยกลุ่มตัวอย่างกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณ หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane โดยยอมให้ความคลาดเคลื่อน 0.07 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 156 ราย และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ซึ่งมีลักษณะคำถามทั้งที่เป็นปลายปิดและปลายเปิด ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร ตอนที่ 2 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและความพึงพอใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เกษตรกรและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์กำหนดระดับความคิดเห็น ระดับความพึงพอใจ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด 1.81 - 2.60 หมายถึงระดับน้อย 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับมาก 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ผลการวิจัย

1. สภาพทางสังคมของเกษตรกร

เกษตรกรที่เข้าร่วมขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งแต่เดือน มกราคม – กรกฎาคม 2560 ร้อยละ 55.1 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 55.87 ปี ร้อยละ 32.7 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เกษตรกรร้อยละ 67.3 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 92.3 เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร และมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.64 คน

2. สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีแรงงานในครัวเรือน เฉลี่ย 1.87 คน ส่วนใหญ่มีกิจกรรมหลักทางการเกษตรที่ทำรายได้มากที่สุดคือกิจกรรมการประมง รองลงมาคือพืชผักและพืชสวน ร้อยละ 90.4 มีการประกอบอาชีพอื่นนอกจากการประกอบอาชีพทางการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

เกษตร ได้แก่อาชีพที่ได้รับเงินเดือนประจำ อาชีพธุรกิจการค้าและอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 90.4 กิจกรรมหลักที่ทำรายได้ให้มากที่สุดในปี 2560 ได้แก่ ประมง มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตร เฉลี่ย 5.47 ไร่ เกษตรกร ร้อยละ 66.03 มีพื้นที่ถือครองเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง มีรายได้เฉลี่ย 235,759.61 บาทต่อปี และมีรายจ่ายเฉลี่ย 68,064.10 บาทต่อปี

3. ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรร้อยละ 66.7 มีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับมาก สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องเฉลี่ย 11.35 คะแนน จากคำถามทั้งหมด 15 คะแนน โดยเกษตรกรมีความรู้และความสามารถตอบได้ถูกต้องตรงกับคำเฉลยได้มากที่สุดถึงร้อยละ 90.4 มีความรู้สามารถตอบได้ถูกต้องตรงกับคำเฉลยในประเด็นคำถามที่ว่า หากเกษตรกรไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลด้านการเกษตรได้ เช่น โครงการรับจำนำผลผลิตทางการเกษตร ในขณะที่เกษตรกรจำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 28.8 มีความรู้สามารถตอบได้ถูกต้องตรงกับคำเฉลย ในประเด็นคำถามที่ว่า การขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือสำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งอยู่ ณ ที่ตั้งแปลงทำกิจกรรมการเกษตร

4. ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร มีระดับความคิดเห็นในขั้นตอนการดำเนินงาน พบว่าเกษตรกรมีความเห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.03) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่าเกษตรกรมีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28) วิธีการและเอกสารที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85)ระยะเวลาในการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94) ในภาพรวม เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นในด้านการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ระดับมาก 3 ประเด็น ได้แก่ (1) ขั้นตอนการดำเนินงาน (2) วิธีการและเอกสารที่ใช้ (3) ระยะเวลาดำเนินงาน ระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง 1 ประเด็น ได้แก่ หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

5. ความพึงพอใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจในขั้นตอนการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข เกษตรกรมีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.96) การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้วิธีการและเอกสารที่ใช้มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.37) ระยะเวลาดำเนินงานมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94) เกษตรกรมีระดับความพึงพอใจในด้านการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ระดับมาก 2 ประเด็น ได้แก่ (1) ระยะเวลาในการดำเนินการ (2) ขั้นตอนในการดำเนินงาน รองลงมา มีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ (1) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข (2) วิธีการและเอกสารที่ใช้

6. ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร มีปัญหาประเด็นการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.84) ประเด็นการประชาสัมพันธ์ เกษตรกรมีปัญหา ในภาพรวมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.16) ในภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาในระดับปานกลาง ในประเด็นการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร รองลงมา มีปัญหาในประเด็นการประชาสัมพันธ์

7. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

เกษตรกรมีระดับความเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น 1.ประเด็นการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร 2. ประเด็นการประชาสัมพันธ์ โดยเกษตรกรมีระดับความเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.67) ในประเด็นการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ประเด็นย่อย การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในประเด็นรัฐบาลควรกำหนดนโยบายการขึ้นทะเบียนฯให้เป็นหน้าที่ของเกษตรกรที่จะต้องมาดำเนินการทุกปี เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลประจำปี ส่วนประเด็นการประชาสัมพันธ์ เกษตรกรมีระดับความเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านการประชาสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ย 4.30)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ประเด็นย่อย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรบริการให้คำแนะนำขั้นตอนในการดำเนินการขึ้นทะเบียนฯ รวมทั้งปฏิบัติงานในการให้คำปรึกษาแนะนำและแก้ไขปัญหาแก่เกษตรกรด้วยความรวดเร็วและความสุภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพทางสังคมของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มากกว่าครึ่ง เป็นเพศหญิง เนื่องจากโครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เป็นโครงการที่เกษตรกรมีหน้าที่แจ้งขึ้นทะเบียนเพื่อรองรับสิทธิ์ในการเข้าร่วมโครงการของภาครัฐ เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การประกันราคาผลผลิตทางการเกษตร สอดคล้องกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555, น.82) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวปีการผลิต 2554/55 ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง สอดคล้องกับ รัชนิ นิลละอ (2554, น.81-82) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้ มากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง แตกต่างกับ ประสาน พูลเวช (2550, น.31) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี พบว่า เกษตรกรผู้มาขึ้นทะเบียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สอดคล้องกับภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น.72) ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า เกษตรกรผู้มาขึ้นทะเบียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อาจเป็นผลมาจากเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียน เป็นหัวหน้าครัวเรือน

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีอายุเฉลี่ย 55.87 ปีใกล้เคียงกับรัชนิ นิลละอ (2554, น.81-82) พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร มีอายุเฉลี่ย 51.10 ปี ใกล้เคียงกับภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น.72) พบว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50 ปี ใกล้เคียงกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555, น.82) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50.80 ปี ใกล้เคียงกับ ศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555, น.56) พบว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 53 ปีจะเห็นได้ว่า เกษตรกรในช่วงนี้มีอายุ 50 ปีขึ้นไป เพราะส่วนหนึ่งออกจากงานที่มีเงินค่าจ้างหรือเงินเดือน หันกลับมาประกอบอาชีพการเกษตร ณ ภูมิลำเนาของตนหรือครอบครัว

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ หนึ่งในสามจบการศึกษาระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับรัชนิ นิลละอ (2554, น.81-82) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พบว่าเกษตรกรมากกว่าครึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555, น.82) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2554/55 ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก พบว่าเกษตรกรมากกว่าครึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ใกล้เคียงกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น.72) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาจเป็นเพราะฐานะทางครอบครัวเกษตรกรที่มีสมาชิกในครอบครัวมาก ไม่สามารถสนับสนุนให้เรียนสูงได้ และไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องเรียนระดับสูงในการประกอบอาชีพการเกษตรในชนบท ทำให้เกษตรกรบางรายยังไม่สามารถเข้าใจแบบฟอร์มสำหรับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเท่าที่ควร

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าเกษตรกรมากกว่าครึ่ง ไม่มีตำแหน่งทางสังคมสอดคล้องกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555, น.72) พบว่าเกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีตำแหน่งทางสังคม สอดคล้องกับรัชนิ นิลละอ (2554, น.81-82) พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแซะจังหวัดชุมพร ส่วนใหญ่ไม่มีสภาพทางสังคม และสอดคล้องกับสุภาวดี พรหมมา (2554, น.41) พบว่าเกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีตำแหน่งทางสังคม อาจเป็นเพราะกว่า การมีตำแหน่งทางสังคม ต้องสละเวลาเพื่อทำหน้าที่ให้กับสังคม เกษตรกรส่วนมาก ต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม จึงไม่มีตำแหน่งทางสังคมเท่าที่ควร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า (ร้อยละ 92.3) เป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรที่เกี่ยวกับการเกษตร โดยจากการวิจัยพบว่า มีเกษตรกร (ร้อยละ 69.9) เป็นสมาชิกลูกค้านาคาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) สอดคล้องกับภาวณิ ฤกษ์ภูเรองศรี (2555, น.72) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกหรือกลุ่มลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สอดคล้องกับรัชนิ นิลละอ (2554, น.81-82) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่ามะแซ จังหวัดชุมพร เกษตรกรมีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มและสถาบันเกษตรกร (ร้อยละ 72.2) เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธกส. สอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555, น.82) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกกลุ่ม สถาบันเกษตรกร และเกษตรกรมากกว่าสามในสี่ เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ใกล้เคียงกับสุภาวดี พรหมมา (2554, น.41) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่ง เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อาจเป็นเพราะว่าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) เป็นธนาคารที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ซึ่งเกษตรกรที่ต้องการเงินสำหรับลงทุน ในกิจกรรมทางการเกษตร สามารถกู้ยืมเงินจากธนาคารได้

2. สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 5.47 ไร่ แตกต่างกับรัชนิ นิลละอ (2554, น.81-82) พบว่า เกษตรกรส่วนมากมี ขนาดพื้นที่ถือครองของตนเอง เฉลี่ย 20.29 ไร่ แตกต่างกับภาวณิ ฤกษ์ภูเรองศรี (2555, น.72) พบว่า เกษตรกร มีขนาดพื้นที่ ทำการเกษตรเฉลี่ย 37.61 ไร่ แตกต่างกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555, น.82) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกข้าวเฉลี่ย 41.17 ไร่ เหตุที่ เกษตรกรมีขนาดพื้นที่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะสังคมเมืองกำลังเข้ามาเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ในจังหวัดสมุทรปราการ ทำให้ พื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อย

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 235,759.61 บาทต่อปี ใกล้เคียงกับภาวณิ ฤกษ์ภู เรองศรี (2555, น.72) พบว่า เกษตรกรมีรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 225,235.04 บาทต่อปี ใกล้เคียงกับรัชนิ นิลละอ (2554, น.81-82) พบว่า เกษตรกรมีรายได้ในครัวเรือนเฉลี่ย 193,519.57 บาท ใกล้เคียงกับสุภาวดี พรหมมา (2554, น.41) พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 238,478 บาทต่อปี

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เกษตรกรมีรายจ่ายในการทำการเกษตรเฉลี่ย 68,064.10 บาทต่อปี แตกต่างจากรัชนิ นิลละอ (2554, น.81-82) พบว่า เกษตรกรมีรายจ่ายจากภาคการเกษตรรายจ่ายเฉลี่ย 111,912.36 บาท แตกต่างกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555, น.82) พบว่า เกษตรกร มีรายจ่ายจากการปลูกข้าวเฉลี่ย 180,039.47 บาทต่อปี อาจเป็นเพราะว่ารายจ่ายของครัวเรือนในการทำการเกษตรขึ้นอยู่กับ สภาพภูมิประเทศของแต่ละพื้นที่และความแตกต่างของขนาดพื้นที่ในการทำการเกษตร หากมีพื้นที่ทำการลงทุนการจัดการ ในภาคการเกษตรก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย แต่เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ย 235,759.61 บาทต่อปี และรายจ่ายเฉลี่ย 68,064.10 บาทต่อปี ในการทำการเกษตร จะพบว่า มีผลต่างหรือได้รับผลตอบแทนสูงถึง 3 เท่า ซึ่งสมควรส่งเสริมให้เกษตรกร ยังคงมีการประกอบอาชีพทางการเกษตรต่อไป

3. แหล่งและระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากแหล่งต่างๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านสื่อบุคคลได้รับข้อมูลระดับมากจากเจ้าหน้าที่นักวิชาการส่งเสริม การเกษตร ผู้นำชุมชน และญาติพี่น้อง ได้รับระดับน้อยที่สุดจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐจากหน่วยงานอื่นๆ ด้านสื่อมวลชนได้รับข้อมูล ระดับปานกลางจากแผ่นพับ/ใบปลิว ป้ายประชาสัมพันธ์ และหนังสือพิมพ์ ได้รับระดับน้อยที่สุดจากอินเทอร์เน็ตและโทรทัศน์ ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้รับข้อมูลระดับปานกลางจากการอบรมและประชุม ได้รับระดับน้อยที่สุดจากการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสัมมนา การศึกษาดูงาน และการสาธิต อภิปรายได้ว่า สื่อบุคคลควรทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นๆ ในเรื่อง ความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในด้านสื่อมวลชนควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่าน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

สื่อโทรทัศน์เพิ่มมากขึ้น ด้านสื่อกิจกรรม ควรดำเนินการหาวิธีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถดำเนินการได้ด้วยความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินงาน

4. ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งมีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับมาก สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องเฉลี่ย 11.35 คะแนน จากคำถามทั้งหมด 15 ข้อ โดยเกษตรกรมีความรู้และความสามารถตอบได้ถูกต้องตรงกับค่าเฉลี่ยได้มากที่สุดถึงร้อยละ 90.4 โดยเกษตรกรจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 90.4 มีความรู้สามารถตอบได้ถูกต้องตรงกับค่าเฉลี่ยในประเด็นคำถามที่ว่า หากเกษตรกรไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลด้านการเกษตรได้ เช่น โครงการรับจำนำผลผลิตทางการเกษตร ในขณะที่เกษตรกรจำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 28.8 มีความรู้สามารถตอบได้ถูกต้องตรงกับค่าเฉลี่ย ในประเด็นคำถามที่ว่า การขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือสำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งอยู่ ณ ที่ตั้งแปลงทำกิจกรรมการเกษตร อาจเป็นเพราะประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ หลังจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรแล้ว

5. ความคิดเห็นและความพึงพอใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก แต่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยสามารถอภิปรายผลได้แยกตามประเด็น ดังนี้

1) ขั้นตอนการดำเนินงาน พบว่าในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยและมีความพึงพอใจในระดับมาก จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยและมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในประเด็น เกษตรกรต้องลงรายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้องและมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ แต่ถ้าไม่มีเอกสารสิทธิ ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการของคู่มือการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2560 ของกรมส่งเสริมการเกษตร (2560, น.19) ที่กำหนดให้เกษตรกรลงลายมือชื่อในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ หากไม่มีเอกสารสิทธิก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรเกิดความมั่นใจว่าไม่มีใครมาสวมสิทธิของเกษตรกร

2) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่าในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยและมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แต่มีความพึงพอใจในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูง ในประเด็น คราวเรือนเกษตรกร 1 คราวเรือน จะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน และประเด็น เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน และต้องลงลายมือชื่อรับรอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของคู่มือการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2560 ของกรมส่งเสริมการเกษตร (2560, น.15) แต่เมื่อพิจารณาความเห็นด้วยและมีความพึงพอใจในภาพรวมด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข มีเพียงระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะไม่ค่อยเห็นด้วยในการมีข้อบังคับข้อห้ามมากและยากต่อการปฏิบัติ ทำให้มีความพึงพอใจเพียงระดับปานกลาง

3) วิธีการและเอกสารที่ใช้ พบว่าในภาพรวม เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากและมีความพึงพอใจระดับปานกลางจากการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีความพึงพอใจในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในประเด็น การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้อง เกษตรกรจะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้องก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน สอดคล้องกับวิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของคู่มือการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2560 ของกรมส่งเสริมการเกษตร (2560, น.15) ที่กำหนดให้ การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้องเกษตรกรจะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน แต่เมื่อพิจารณาความเห็นด้วยระดับมากและมีความพึงพอใจระดับปานกลางในภาพรวมด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

อาจเป็นเพราะเกษตรกรเกิดความยุ่งยากในการเตรียมเอกสาร เนื่องจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องมีข้อมูลที่เป็นพื้นฐานสำหรับการตรวจสอบทั้งที่ตั้งแปลง และในระบบเพื่อให้เกิดความถูกต้องตามความเป็นจริง

4) **ระยะเวลาในการดำเนิน** พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก ในภาพรวม จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในประเด็น หลังจากช่วงเวลาที่เปิดให้ขึ้นทะเบียนดังกล่าวหากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐาน หรือกิจกรรมการเกษตรรายแปลง สามารถติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอได้ในวันและเวลาราชการ นอกจากนั้นเกษตรกรเห็นด้วยระดับปานกลางและมีความพึงพอใจระดับมาก ในประเด็น สำนักงานเกษตรอำเภอควรประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง ในช่วง เดือน มกราคม – เดือนกรกฎาคม 2560 เพื่อให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับระยะเวลาในการดำเนินงานของคู่มือการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2560 ของกรมส่งเสริมการเกษตร (2560 น.15) ที่กำหนดไว้ อภิปรายได้ว่าเกษตรกรควรมาปรับปรุงข้อมูลการเกษตรทุกปีการเพาะปลูก ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งและหรือตามทะเบียนบ้านของเกษตรกรและสำนักงานเกษตรอำเภอควรประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงเพื่อให้เกษตรกรเสียสิทธิ์หากไม่รู้ข้อมูลข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

สรุปผลความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้ว่า เกษตรกรมีความเห็นด้วยในภาพรวมระดับมาก เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ในสื่อหลายช่องทางอย่างสม่ำเสมอ มีการให้ความรู้แก่เกษตรกรทั้งจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและผู้นำชุมชน ทั้งยังมีการปรับปรุงขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้สะดวกและรวดเร็วขึ้นในการให้บริการ

สรุปผลความพึงพอใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้ว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับปานกลาง เนื่องจาก เกษตรกรยังมีความสับสนในประเด็นเกษตรกรที่จะขอขึ้นทะเบียนใหม่ จะต้องดำเนินการขึ้นทะเบียน ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงกิจกรรมการเกษตรเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกร

เกษตรกรมีปัญหากับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในประเด็นขาดความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์และหลักเกณฑ์เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร อาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้ เช่น การนำหลักฐานมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง ทำให้ไม่สามารถขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้ อาจทำให้เกิดความล่าช้า ดังนั้น เกษตรกรควรศึกษาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่โดยตรงในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพราะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการให้ความรู้แก่เกษตรกร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจึงควรดำเนินการสื่อสารกับเกษตรกรเรื่องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มากขึ้น และมีความหลากหลายในการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรให้เห็นถึงความสำคัญในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อเป็นฐานข้อมูลแก่ภาครัฐในการนำข้อมูลไปกำหนดนโยบาย

3. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักส่งเสริมการเกษตร

หน่วยงานควรมีความหลากหลายในด้านการประชาสัมพันธ์เรื่องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มากขึ้น โดยใช้สื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ ซึ่งพบว่าเกษตรกรยังได้รับข่าวสารจากช่องทางสื่อมวลชนในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

หน่วยงานควรเพิ่มความถี่ในการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกษตรกรสามารถรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรว่า มีปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่มีมุมมองที่หลากหลาย สามารถเข้าใจปัญหาได้ทุกมิติ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2560. คู่มือมือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2560. กรุงเทพฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- งามฉวี จันทพา. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตามการเกษตรดี ที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง. วิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .
- น้ำผึ้ง ทองดี. (2555). ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวปีการผลิต 2554/55 ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประสาน พูลเวช. (2550). การศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ปี 2548. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ภรณ์ ฤทธิยาเรืองศรี. (2555). ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัชนี้ นิลละอ. (2554). ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกร ในอำเภอท่ามะแซ จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศุภชัย ลิขิตธนวงษ์. (2555). ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกพืชอาหารสัตว์และพลังงานทดแทน ในเขตพื้นที่นิคมสหกรณ์แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทรัพยากรชนบท มหาวิทยาลัยแม่โจ้.